

MIASTO ŁÓDŹ

RAMY EMISJI ZIELONYCH OBLIGACJI

ŁÓDŹ TO MIASTO...

- wielu kultur,
- się dynamicznym rozwojem infrastruktury,
- którego liczba mieszkańców wynosi 672 tysiące (trzecie największe miasto po Warszawie i Krakowie),
- znajdujące się w centralnej Polsce,
- zajmujące powierzchnię 293 km², z prężnym środowiskiem akademickim prowadzącym dogłębną odbudowę w obszarach gospodarki, kultury i środowiska.

Łódź jest jednym z najlepiej funkcjonujących miast w Polsce, jeśli chodzi o komunikację. Odpowiada za to zarówno dostępność sieci dróg i coraz lepszy dostęp do systemu kolejowego, jak również możliwość korzystania z transportu powietrznego. Położenie Łodzi w centralnej Polsce oraz jej przynależność do Transeuropejskiej Sieci Transportowej, łączącej państwa członkowskie Unii Europejskiej, stanowi ogromny atut w kwestii rozwoju. Dwa spośród dziesięciu głównych korytarzy sieci (Transeuropejskiej Sieci Transportowej) przecinają się w pobliżu Łodzi i należą do priorytetowej sieci bazowej.

Dzięki swojemu położeniu w centrum kraju, szerokiemu zapleczu akademickiemu oraz konkurencyjnym kosztom prowadzenia działalności Łódź stała się jednym z największym centrów biznesowych w Polsce. Priorytetowe branże miasta dynamicznie się rozwijają – centra usług biznesowych, logistyka, produkcja urządzeń gospodarstwa domowego, branża elektroniczna, biotechnologia, produkcja gier komputerowych, nowoczesne tekstylia.

Najdynamiczniej rozwija się w Łodzi sektor nowoczesnych usług dla biznesu, zatrudniający w 2020 r. ponad 25,9 tys. osób. Na czele firm o największym poziomie wzrostu nadal znajdują

się firmy Infosys, Fujitsu i Nordea, do których dołączają firmy specjalizujące się w robotyzacji, m.in. Digital Teammates, Digital Workforce czy Enigma Pattern, ponadto ArchiDoc, BSH, Collabera, Netguru, Payair Technologies itd. Na terenie Łodzi działa już 90 centrów nowoczesnych usług biznesowych. W większości są to przedsięwzięcia zatrudniające poniżej 500 pracowników (w ok. 12% takich firm zatrudnienie wynosi powyżej 500). W 2020 r. największy odsetek zatrudnionych w Łodzi w usługach dla biznesu pracował w sektorze IT (34,4%), następnie w sektorze BPO (29,7%). 8,9% procent pracowników zajmowało się badaniami i rozwojem (R&D – wzrost w ciągu roku prawie o połowę). Łódź oferuje dobre warunki dla rozwoju tego sektora gospodarki, lecz nie jest on najważniejszą częścią lokalnego rynku pracy. W Łodzi nadal panuje równowaga między zatrudnieniem w sektorze nowoczesnych usług i w „tradycyjnych” sektorach gospodarki. W roku 2020 inwestorzy zadeklarowali utworzenie

w Łodzi 3 tysięcy nowych miejsc pracy, w tym BSH i Amazon po 600, a Philips 400, zaś Miele - 200. Wśród nowych inwestorów najważniejsi to: Completio, Langowski Logistics, UN-1F1ED2 Global PackagingGroup, People can Ely oraz Eficode. Całkowity przyrost powierzchni biurowej w Łodzi w roku 2020 wyniósł 50,3 tys. m². W realizacji jest obecnie ok. 45 tys. m². Z kolei powierzchnia obiektów produkcyjno-magazynowo-logistycznych zwiększyła się w Łodzi o 66 tys. m² i obecnie wynosi 1 mln m² przy 3,5 mln m² w Polsce centralnej.

Miasto Łódź wspólnie z różnymi grupami interesariuszy podejmują liczne działania mające na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych i przystosowanie się do nich.

Działania te można pogrupować w następujące główne obszary:

- ochrona powietrza,
- retencja wody,
- rozwój obszarów zielonych i zachowanie bioróżnorodności,
- edukacja ekologiczna.

OCHRONA POWIETRZA

W marcu 2021 r. przyjęto uchwałę w sprawie realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej miasta Łodzi. Jest to dokument strategiczny wyznaczający główne cele i kierunki działań w zakresie poprawy jakości powietrza, efektywności energetycznej, ograniczenia emisji zanieczyszczeń, w tym również gazów cieplarnianych. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Łodzi jest zintegrowanym planem działań mającym na celu osiągnięcie standardów jakości powietrza w perspektywie lat 2015 - 2030. Zakres tematyczny Planu odnosi się do działań zarówno inwestycyjnych, jak i nieinwestycyjnych w sektorze mieszkalnictwa indywidualnego, budownictwa publicznego,

gospodarki przestrzennej, zaopatrzenia w ciepło i energię, transportu prywatnego i publicznego. Działania zaplanowane w ramach PGN zmierzają do uzyskania efektu ekologicznego w postaci ograniczenia emisji substancji do powietrza, redukcji zużycia energii finalnej.

Działania określone w PGN skupiają się głównie na ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych tj.: dwutlenku węgla, dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz emisji substancji zanieczyszczających powietrze - pyłów, w tym pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5, jak również innych substancji, np. benzo(a)pirenu.

Działania te to m. in.:

- poprawa efektywności energetycznej przesyłu ciepła poprzez modernizację magistralnych sieci ciepłowniczych;
- kompleksowa termomodernizacja budynków zgodnie z zakresem wynikającym z audytu energetycznego w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię ciepłą poprzez ograniczanie strat ciepła;
- likwidacja lokalnych źródeł ciepła, których źródłem energii cieplnej są paliwa stałe;
- optymalne wykorzystanie energii cieplnej oraz zwiększeniu zasięgu oddziaływania sieci ciepłowniczych poprzez ich modernizację i rozwój, umożliwiającą podłączenie bezpośrednio nowych odbiorców ciepła;
- modernizacja rozdzielczych sieci ciepłowniczych wraz z przyłączami cieplnymi na wybranych osiedlach w Łodzi;
- poprawie efektywności energetycznej poprzez zmianę sposobu zasilania w ciepło polegającą na likwidacji grupowych węzłów cieplnych i zamianie

ich na indywidualne węzły cieplne wraz z budową nowych przyłączy cieplnych;

- optymalizacja sposobu wykorzystania ciepła sieciowego poprzez budowę systemu zdalnego monitoringu oraz sterowania pracą sieci i węzłów cieplnych wraz z rozbudową systemu zdalnego odczytu układów pomiarowych ciepła;
- zwiększenie sprawności wytwarzania ciepła poprzez przebudowę lokalnego źródła ciepła na źródło oparte na systemie wysokosprawnej kogeneracji;
- zastosowanie materiałów, sprzętu i technologii przy modernizacji oraz budowie sieci ciepłowniczych zmniejszających straty ciepła na przesyśle;
- podniesienie kultury konsumpcji energii, poprzez prowadzenie akcji edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości mieszkańców;

ograniczenie emisji z transportu poprzez zachęcenie mieszkańców do częstszego korzystania ze środków komunikacji miejskiej.

Zdefiniowano następujące cele dla miasta Łodzi w kontekście gospodarki niskoemisyjnej do roku 2020:

- redukcja emisji CO₂ o 1,71% (96 417 MgCO₂/rok) do roku 2020, w stosunku do roku bazowego 2013;

- redukcja zużycia energii finalnej o 1,21% (183 078 MWh/rok) do 2020 r., w stosunku do roku bazowego 2013;

- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych o 0,14% (20 877 MWh/rok) na terenie miasta Łodzi do roku 2020, w stosunku do roku bazowego 2013;

redukcja zanieczyszczeń do powietrza zgodnie z zapisami Programu ochrony powietrza

wskaźnik redukcji zużycia energii	183078 MWh/rok
cel redukcji zużycia energii	1,21%
wskaźnik redukcji emisji CO ₂	96 417 Mg/rok
cel redukcji emisji CO ₂	1,71%
wskaźnik wzrostu produkcji energii z OZE	20 877 MWh/rok
cel zwiększenia udziału energii pochodzącej z OZE	0,14%

Wskaźniki i cele redukcji emisji CO₂ i zużycia energii oraz wzrostu produkcji energii z OZE na terenie miasta Łodzi do 2020 roku.

W tabeli poniżej zestawiono efekt ekologiczny, uzyskaną efektywność energetyczną – zysk energii finalnej oraz ilość energii wytworzonej przez OZE do roku 2030 dla miasta Łodzi jako całości w odniesieniu do roku bazowego 2013.

wskaźnik redukcji zużycia energii	699 490 MWh/rok
cel redukcji zużycia energii	4,61 %
wskaźnik redukcji emisji CO ₂	1 061 995 Mg/rok
cel redukcji emisji CO ₂	18,88%
wskaźnik wzrostu produkcji energii z OZE	20 877 MWh/rok
cel zwiększenia udziału energii pochodzącej z OZE	0,14%

Wskaźniki i cele redukcji emisji CO₂ i zużycia energii oraz wzrostu produkcji energii z OZE na terenie miasta Łodzi do 2030 roku.

Raport z realizacji PGN za lata 2019- 2020 będzie sporządzony w 2021.

Jeśli chodzi o powietrze, najważniejsze działania dotyczą wymiany pieców oraz poprawy efektywności energetycznej budynków. Od 2017 roku Łódź realizuje działania w celu wymiany pieców węglowych piecami gazowymi i elektrycznymi, a także podłączenia ich do miejskiej sieci gazowej lub ciepłowniczej. W latach 2017-2020 wymieniono 3800 pieców, co wiązało się z poniesieniem kosztów w wysokości 15,5 mln zł w formie dotacji. W 2021 roku na kolejną edycję programu dotacji na wymianę pieców przeznaczono 4,5 mln zł. Kwotę zwiększono z 3 mln zł, aby podkreślić powagę sytuacji i umożliwić podjęcie działań każdemu, kto chciałby zlikwidować szkodliwy dla środowiska piec węglowy.

W 2020 r. w mieście zlikwidowano 719 pieców w :

- instalacje indywidualne : 140 zamieniono na ogrzewanie gazowe, 51 na ogrzewanie elektryczne;
- wspólnoty mieszkaniowe: 1 zamieniono na ogrzewanie gazowe, 17 na miejskie ciepłownicze;
- kamienice prywatne : 4 zamieniono na ogrzewanie gazowe, 3 na miejskie ciepłownicze

Uzyskane w ten sposób dane pozwolą na jednoznaczne określenie wykorzystywanych w naszym mieście rodzajów źródła ciepła, uwzględniając również ich charakterystykę.

Czyste powietrze to także kwestia ściśle związana z transportem niskoemisyjnym, dlatego też stopniowo zapewniamy, że emisje z floty transportu miejskiego są nieustannie ograniczane. Miasto dąży do wymiany taboru autobusowego na zero emisyjny, elektryczny.

Jako pierwsze miasto w Polsce dbamy również o rozwój sieci stacji ładowania pojazdów elektrycznych na mocy porozumienia z InPost. W wyniku tego w 70 miejscach powstaną automaty do obsługi przesyłek pocztowych wyposażone w stacje ładowania.

W I kw.2022 roku planowany jest odbiór 17 autobusów elektrycznych wraz ze stacjami ładowania na zajezdni i na pętłach. W kolejnej perspektywie planowany jest zakup 70 autobusów elektrycznych oraz instalacja kolejnych stacji ładowania. Zamawiającym jest Operator.

Oferta publicznego transportu zbiorowego na terenie Łodzi jest bardzo bogata i obejmuje miejskie i podmiejskie przewozy obsługiwane przez tramwaje i autobusy, krajowe przewozy autobusowe, międzynarodowe przewozy autobusowe, aglomeracyjne i krajowe przewozy kolejowe, a także przewozy lotnicze.

Miejski i częściowo podmiejski transport zbiorowy w Łodzi organizowany jest przez Zarząd Dróg i Transportu, natomiast obsługiwany przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne - Łódź Spółka z o.o. Łódzka aglomeracja, jako jedyna w Polsce, obsługiwana jest również przez tramwaje podmiejskie. MPK-Łódź Sp. z o.o. obecnie jest jedynym przewoźnikiem tramwajowym.

Autobusy MPK-Łódź Sp. z o.o., poza liniami poprowadzonymi na terenie Łodzi, obsługują także przewozy podmiejskie. MPK-Łódź Sp. z o.o. dysponuje własnym taborem tramwajowym i autobusowym, który wykorzystywany jest do realizacji przewozów. Przedsiębiorstwo posiada 495 wagonów tramwajowych oraz 409 autobusów.

Transport autobusowy realizujący przewozy na terenie Łodzi, zarówno podmiejski, krajowy i międzynarodowy, obsługiwany jest przez około 100 przewoźników. Wśród nich są zarówno firmy mające swój rodowód w dawnych, państwowych przedsiębiorstwach PKS, przewoźnicy prywatni, jak i międzynarodowe firmy przewozowe.

Najmłodszym przewoźnikiem realizującym przewozy na terenie Łodzi jest Łódzka Kolej Aglomeracyjna Sp. z o.o. Przewoźnik ten został powołany do życia na mocy porozumienia z 2010 roku, pomiędzy władzami województwa łódzkiego, miasta Łodzi oraz 11 miast zainteresowanych stworzeniem kolei aglomeracyjnej. W Do obsługi zakupiono 20 dwuczłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych Stadler FLIRT 3.. Łódzka Kolej Aglomeracyjna rozpoczęła przewozy w dniu 15 czerwca 2014 roku na trasie Łódź Kaliska - Sieradz. W dniu 1 września 2014 roku uruchomiono drugie połączenie Łódź Widzew - Zgierz po trasie niewykorzystywanej dotychczas w ruchu pasażerskim linii Kolejowej Nr 16.

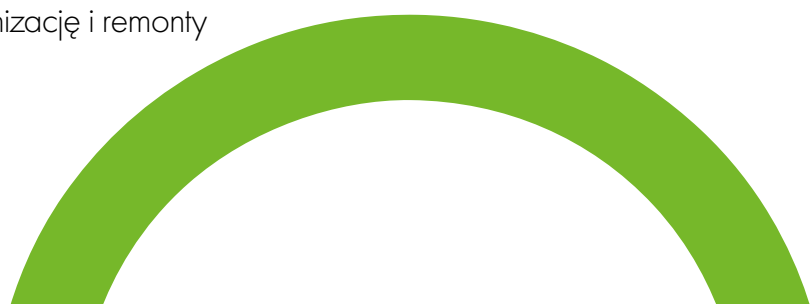
Władze miasta podejmują działania umożliwiające mieszkańcom oraz podróżnym przyjeżdżającym do Łodzi szybkie, komfortowe i bezpieczne przemieszczanie się w przestrzeni miejskiej za pomocą transportu publicznego, poprawiając standard i bezpieczeństwo, a także zwiększając przepustowość komunikacyjną miasta i udział transportu zbiorowego w ruchu miejskim. Powyższe cele realizowane są poprzez kompleksową modernizację i remonty torowisk.

W celu zmniejszenia ilości osób korzystających z transportu indywidualnego podejmowane są działania związane ze zwiększeniem atrakcyjności środków transportu komunikacji publicznej oraz rowerowej. W ubiegłych latach dostarczono 22 nowoczesne tramwaje, będące kolejnymi z serii zakupów nowego taboru dla MPK. Tym samym sukcesywnie wycofywane są modele przestarzałe, o wysokim stopniu emisji spalin.

Zgodnie z ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, samorządy (powyżej 50 tys. liczby mieszkańców) od 1 stycznia 2025 r. muszą świadczyć usługę lub zlecić świadczenie usługi komunikacji miejskiej przy wykorzystaniu 30% pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem. To niejako wymusza podejmowanie działań w kierunku wymiany transportu wykorzystywanego w komunikacji miejskiej na nisko-zeroemisyjny.

Obecnie miasto prowadzi postępowanie przetargowe na najem samochodów służbowych elektrycznych na potrzeby Urzędu Miasta Łodzi w liczbie 22 sztuk.

Nasza flagowa rewitalizacja obszarowa to największy projekt rewitalizacji w Polsce, w ramach którego odnowione zostaną całe dzielnice łódzkiego Śródmieścia, w tym poprzez termomodernizację oraz poprawę efektywności energetycznej starych kamienic, które zużywają znaczne ilości energii.

RETENCJA WODY

Pamiętamy również o trudnej sytuacji hydrologicznej zarówno w Łodzi, jak i województwie łódzkim. W związku z tym poza budową zbiorników zaporowych zmieniamy również nasze podejście i chcemy odejść od konieczności odprowadzania wody, które jest wszechobecne we wszystkich samorządach. Specjalistyczne urzędy gminne,

które opiniują różne projekty inwestycyjne, kładą duży nacisk na wymianę istniejących powierzchni betonowych, między innymi w odnawianych parkach, na powierzchnie przepuszczające wodę. W 2020 roku w końcu udało nam się uruchomić program dotacji dla obiektów małej retencji i będziemy kontynuowali jego realizację.

Rozwój obszarów zielonych i zachowanie bioróżnorodności

Nieustannie rozwijamy obszary zielone w Łodzi. Po pierwsze, zwracamy uwagę na potrzebę „rozszczelnienia” śródmiejskich budynków zielenią i eliminację miejskich wysp ciepła poprzez wprowadzenie zieleni tam, gdzie nie było jej w ogóle lub gdzie jak dotąd było jej niewiele. Przeprowadzając wyżej wymienioną rewitalizację obszarową, tworzymy również zieloną infrastrukturę, sadząc nowe drzewa czy krzewy. Już od kilku lat przy ulicach sadzone są równo przycięte lipy drobnolistne, które dzięki specjalnym stojakom rosną na płasko i tworzą zielone ściany. Skoro poruszony został temat zielonych ścian, nie możemy pominąć działań, które podejmujemy, obserwując rozwiązania z Europy Zachodniej. W 2021 roku przeznaczamy określone fundusze na tworzenie ogrodów fasadowych. Usunięcie kilku betonowych płyt chodnikowych przylegających do budynków oraz zastąpienie ich niską lub pnącą się roślinnością może zmienić i zmieni oblicze Łodzi w najbliższych latach. Jednakże kiedy zajmujemy się sadzeniem, nie skupiamy się wyłącznie na obszarze Śródmieścia.. Dzięki współpracy z sektorem biznesowym i NGO w 2020 roku nie tylko posadziliśmy pierwsze drzewa w centrum miasta (w tym roku sadzimy nowe drzewa na przykład w dzielnicy Widzew), ale także posadziliśmy aż 14 000 młodych drzew w Lesie Łągiewnickim, największym kompleksie leśnym w Łodzi.

Jedną z najważniejszych prowadzonych obecnie inwestycji jest projekt pod nazwą „Od: Nowa Parku Helenów”. Jest to pierwszy krok do uatrakcyjnienia obszarów zielonych w Łodzi. Pozostałe projekty mające na celu odnowienie obszarów zielonych w mieście obejmują: „Park Legionów”, „Szlak turystyczny doliny Sokołówki”, który stanowi zielony korytarz łączący Las Łągiewnicki z trasami rowerowymi.

W miastach, w tym Łodzi, kładziemy coraz większy nacisk na bioróżnorodność – coraz bardziej popularne stają się łąki kwietne, które są tańsze w utrzymaniu, ale stanowią również pożądany substytut miejskich trawników. W tym roku w Mieście powstanie kilka tysięcy metrów kwadratowych takich łąk, także w ramach naszej współpracy w sektorze biznesowym. Stworzymy również unikatową przestrzeń sprzyjającą zapylaczom, którą zaprojektuje dla nas Greenpeace Polska, a Miasto zrealizuje ten projekt. Dzięki budżetowi obywatelskiemu zwracamy również uwagę na pszczoły – w 2021 roku zrealizujemy pilotażowy program miejskiego pszczelarstwa, a mianowicie szkolenie i warsztaty dla mieszkańców, którzy chcieliby rozpocząć swoją przygodę z tymi pożytecznymi owadami.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

Planujemy uruchomić nowy program dotacji dla mieszkańców, wprowadzenie rozwiązań systemowych, takich jak standardy kształtowania i ochrony zieleni w łodzi. Nie możemy nie wspomnieć o tak ważnym elemencie naszych działań na rzecz klimatu jak edukacja środowiskowa. Na decyzję o przyznaniu dotacji czeka innowacyjny pilotażowy program edukacji środowiskowej w łódzkich szkołach, w ramach którego ustalony zostanie program nauczania, a grupa nauczycieli zostanie przeszkolona tak, by mogli oni prowadzić zajęcia poświęcone temu zagadnieniu. W ramach tego programu stworzymy parki edukacyjne i ogrody deszczowe w ponad 100 szkołach w całej łodzi, które będą rozwijały w młodzieży odpowiednie postawy. W ramach edukacji środowiskowej mieszkańców prowadzimy również miejski Ekoportal, na którym nasi specjaliści, w tym miejscy architekci krajobrazu, opracowali specjalne instrukcje dla mieszkańców, takie jak retencja wody deszczowej w ich własnych ogrodach.

STRATEGIA MIASTA 2020+

W czerwcu 2012 roku Rada Miejskiej w Łodzi przyjęła Uchwałę nr XLIII/824/12 w sprawie przyjęcia „Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+”, która określa długoterminowe wyzwania i kierunki rozwoju Miasta. Określa ona główne filary:

Gospodarka
i Infrastruktura

PILLAR I

Spółeczeństwo
i Kultura

PILLAR II

Przestrzeń i Środowisko

PILLAR III

Najważniejsze cele wyznaczone w ramach Filaru 3 obejmują:

● poprawę jakości życia mieszkańców Łodzi poprzez zwiększenie atrakcyjności przestrzeni centralnych obszarów Miasta, odbudowę historycznej tkanki miejskiej przy nadaniu jej nowych funkcji,

● poprawę jakości życia mieszkańców Łodzi oraz zwiększenie atrakcyjności Miasta dzięki wykorzystaniu potencjału środowiska naturalnego, zachowaniu i porządkowaniu przestrzeni aktywnej biologicznie i obszarów służących rekreacji i budowaniu zdrowego stylu życia,

● wzrost jakości życia i atrakcyjności gospodarczej Miasta dzięki rozwojowi przyjaznego i zrównoważonego systemu komunikacji publicznej, zintegrowanego w skali łódzkiego Obszaru Metropolitalnego.

Działania te nadal będą znajdowały się w centrum uwagi władz Miasta. Łódź realizuje liczne projekty poświęcone utrzymaniu obszarów zielonych w celu poprawy jakości wody, powietrza i oszczędzania energii. Niektóre z nich stanowią główne projekty oparte na funduszach z UE, podczas gdy pozostałe dotyczą osiedli mieszkaniowych lub wygrały kolejne edycje programu budżetu obywatelskiego.

Z inicjatywy Prezydenta Miasta Łodzi w lipcu 2019 roku powołany został Zespół ds. EKOstrategii Unii Metropolii Polskich, którego zadaniem jest koordynacja działań samorządów mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych. Jak dotąd stworzony został tak zwany Koszyk dobrych praktyk, aby dalej intensyfikować te działania. Na następnym etapie prac Zespołu opracowane zostaną projekty legislacyjne w obszarze zarządzania środowiskiem, które przyczynią się do zwiększenia realnego wpływu samorządów na kształtowanie klimatu.

Miasto Łódź wraz z Belgradem, Pireusem i Gladsaxe przystąpiło do projektu pod tytułem euPOLIS, finansowanego w ramach programu UE „Horyzont 2020” i koordynowanego w całości przez Politechnikę Narodową w Atenach (NTUA).

Wraz z partnerami z zagranicy Miasto Łódź opracuje innowacyjne rozwiązania, które zostaną wykorzystane w planowaniu przestrzennym. W ramach projektu euPOLIS opracowana zostanie metodologia planowania przestrzennego w oparciu o rozwiązania oparte o naturę (NBS). Zakłada się w niej synergii podejścia skoncentrowanego na ludziach/zdrowiu ze znaczącymi korzyściami środowiskowymi i ekonomicznymi wynikającymi z zastosowania ekologicznych błękitno-zielonych rozwiązań. Projekt euPOLIS ma na celu zastąpienie lub połączenie tradycyjnych systemów inżynierskich stworzonych w celu ochrony środowiska z systemami naturalnymi, aby stworzyć prężnie działające ekosystemy miejskie, a jednocześnie poprawić jakość życia mieszkańców.

ZAŁOŻENIA STRATEGII 2030+ DLA MIASTA ŁÓDZI.

Obecnie Miasto przygotowuje Strategię rozwoju 2030+ dla Miasta Łodzi, która jest opracowywana w trudnych warunkach spowodowanych przez pandemię COVID-19.

Zasada zrównoważonego rozwoju – zgodnie z którą Miasto będzie zarządzało dostępnymi zasobami ekonomicznie i racjonalnie, a jednocześnie zapewni ich zachowanie dla przyszłych pokoleń – jest zasadą horyzontalną, która przyświeca całemu dokumentowi i wszystkim sferom działań Miasta. Analogicznie kwestie środowiskowe zostać uwzględnione we wszystkich działaniach w ramach rozwoju. Strategia określa 4 strategiczne cele rozwojowe, które poruszają zagadnienia dotyczące rozwoju i wzrostu Miasta:

- Jak przetrwać?
- Jak się rozwijać?
- Jak być atrakcyjnym?
- Jak oferować coś dodatkowego?

Realizacja każdego z tych celów uwzględnia działania środowiskowe i będzie przyczyniać się do realizacji Europejskiego Zielonego Ładu.

Łódź jest już miastem znanym ze swojej rewitalizacji. Proces ten będzie kontynuowany tak, aby Miasto mogło korzystać ze swoich zasobów w pełnym zakresie – zasobów społecznych, przestrzennych, budowlanych i naturalnych, a zatem minimalizować zużycie

nowych zasobów środowiskowych. Łódź będzie także miastem o odpowiedzialnej gospodarce przestrzennej, miastem kompaktowym, a zatem wydajnym energetycznie, w którym zaspokojenie podstawowych potrzeb jest możliwe w pobliżu miejsca zamieszkania, w którym transport niezmotoryzowany i zelektryfikowany transport publiczny będzie zapewniał mobilność mieszkańców. Nasze Miasto będzie świadomie wykorzystywało usługi, jakie ekosystemy są w stanie zapewnić do zwalczania skutków zmian klimatycznych, dlatego też szczególna uwaga zostanie poświęcona między innymi naturalnej retencji, pozwalającej zatrzymać wodę deszczową, ochronie drzew i obszarów zielonych zapewniających przestrzeń do rekreacji oraz ograniczających antropogeniczną emisję ciepła, a także dbaniu o utrzymanie bioróżnorodności i ciągłości przestrzennej terenów biologicznie czynnych. Łódź będzie również działała na rzecz radykalnego ograniczenia emisji zarówno dwutlenku węgla, jak i pyłów, poprawiając efektywność energetyczną budynków, całkowicie eliminując lokalne paleniska i zastępując konwencjonalne źródła energii źródłami odnawialnymi.

PRZYJĘCIE STRATEGII JEST PLANOWANE W 2021 ROK

Strategia jest przygotowywana przy dużym zaangażowaniu mieszkańców, którzy podczas publicznych konsultacji w sprawie projektu dokumentu zwracali uwagę na kwestie związane z kryzysem klimatycznym, ekologią i zielenią,

będące najważniejszymi priorytetami, w których to obszarach są chętni czynnie działać i którym chcą poświęcać zasoby. Takie zaangażowanie zwiększa szanse udanej realizacji projektu.

Ramy Zielonych Obligacji

Miasto Łódź od lat realizuje zielone projekty, a teraz formalizuje niniejsze Ramy emisji zielonych obligacji. Rynek obligacji jest dobrze znany Miastu, które emituje obligacje od 2009 roku, jednakże rozpoczynając emisję zielonych obligacji, Miasto zamierza uwiarygodnić przejrzystość swojego zarządzania finansami i wykorzystania wpływów.

Miasto złożyło wniosek do Marszałka Województwa łódzkiego o przyznanie funduszy z UE w ramach nowej perspektywy 2021-2027 na realizację projektów na całkowitą kwotę wydatków w wysokości 3,9 mld zł, przy czym wkład ze środków własnych wyniesie 1,2 mld zł. Wśród projektów zgłoszonych do współfinansowania z funduszy UE 44% z nich to projekty ekologiczne związane z wymianą taboru kolejowego, racjonalizacją energii, poprawą środowiska w obszarze gospodarki wodno-ściekowej, poprawą jakości powietrza i redukcją emisji CO₂.

Niniejsze Ramy emisji zielonych obligacji („Ramy”) umożliwiają Miastu Łodzi i każdemu z jego spółek zależnych, w których posiada większość udziałów emisję zielonych obligacji w celu sfinansowania inwestycji, które umożliwiają przejście na

społeczeństwo niskoemisyjne i odporne na zmianę klimatu. Ramy są dopasowane do Zasad dotyczących Zielonych Obligacji ICMA opublikowanych w 2021 roku. Ramy definiują zasoby i projekty o wyraźnych korzyściach środowiskowych („Zielone projekty”), które mogą zostać sfinansowane z zielonych obligacji. Określają one również proces oceny, wyboru, śledzenia i raportowania takich inwestycji. Każda zielona obligacja wyemitowana zgodnie z niniejszymi Ramami powinna odnosić się do niniejszych Ram w odpowiedniej dokumentacji transakcji.

Ponadto Ramy są weryfikowane przez bezstronną firmę, która przekazała niezależną opinię zewnętrzną w celu potwierdzenia ich dopasowania do Zasad dotyczących Zielonych Obligacji.

Ramy i niezależna opinia zewnętrzna od CICERO są dostępne na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Miasta.

I. Wykorzystanie wpływów

Kwota równoważna wpływom netto z zielonych obligacji zostanie wykorzystana do sfinansowania lub refinansowania, w całości lub w części, Zielonych projektów. Nowe finansowanie definiowane jest jako finansowanie Zielonych projektów realizowanych w poprzednich 12 miesiącach przed emisją zielonych obligacji. Miasto Łódź będzie nieustannie wydawało profesjonalnego osądu, decydowało według własnego uznania i wiedzy specjalistycznej na temat zrównoważonego rozwoju przy identyfikacji Zielonych projektów.

W celu uniknięcia wątpliwości zielone obligacje nie będą wykorzystywane do finansowania inwestycji związanych z produkcją energii z kopalnych źródeł, produkcją energii atomowej,

badaniami i/lub rozwojem w obszarze broni i obronności, wydobywaniem zasobów o potencjalnym negatywnym wpływie na środowisko, hazardem ani tytoniem.

Podział wpływów środków z emisji zielonych obligacji na realizację wytypowanych na dzień dzisiejszy zielonych projektów zależy od faktycznie ponoszonych wydatków ze środków własnych oraz środków otrzymywanych z UE do końca realizacji projektów. Jeżeli okaże się, że realizacja wytypowanych obecnie dwóch projektów będzie się wydłużała, Komitet ds. Zielonych Obligacji dokona wyboru innego projektu, który będzie kwalifikował się do zielonych projektów.

Środki z emisji zielonych obligacji miasto docelowo planuje przeznaczać na finansowanie wyłącznie projektów ekologicznych związanych z gospodarką wodno-ściekową, transportem niskoemisyjnym, termomodernizacją obiektów komunalnych oraz oświatowych.

Zielone projekty

1 Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa

Nabycia, inwestycje i wydatki związane z oczyszczaniem ścieków, powiązane środki infrastrukturalne i zakresie oszczędzania wody

Przykłady takich inwestycji w najbliższej perspektywie obejmują następujące projekty:

„Gospodarka ściekowa, faza III w Łodzi” – projekt ten zakłada ograniczenie skażenia wód gruntowych i powierzchniowych oraz gleby ściekami wytwarzanymi w Grupowej Oczyszczalni Ścieków Aglomeracji Łódzkiej

Zadania objęte projektem wpisują się w działania promocji technologii niskoemisyjnych, przyjaznych środowisku, ograniczania wykorzystania tradycyjnych surowców i energochłonnych dziedzin gospodarowania.

● budowa zbiorników retencyjnych -celem jest zretencjonowanie i przejęcie większości ładunku zanieczyszczeń niesionych przez wody opadowe (w okresie pogody deszczowej

poprzez wykorzystanie ulepszonych systemów oczyszczania ścieków i poprawę ich jakości.

Gospodarka ściekowa, faza III w Łodzi – oznacza to realizację 7 zadań inwestycyjnych zakładających ograniczenie skażenia wód gruntowych i powierzchniowych oraz gleby ściekami wytwarzanymi w Grupowej Oczyszczalni Ścieków Aglomeracji Łódzkiej. Zadania mają na celu wykorzystanie ulepszonych systemów oczyszczania ścieków i poprawę ich jakości na wylocie z Grupowej Oczyszczalni Ścieków do rzeki Ner. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia efektywności urządzeń technologicznych do oczyszczania ścieków, ograniczenia ilości materii organicznej, szlamu przekazywanego do spalania, wzrostu przepustowości, jak również optymalizacji procesu odwodnienia szlamu. Długookresowe efekty takich działań będą zauważalne w sferze poprawy jakości wód gruntowych i powierzchniowych dla mieszkańców Łodzi i okolicznych gmin.

wzrasta obciążenie hydrauliczne oczyszczalni i brak jest możliwości oczyszczenia całości ładunku) i oraz zmniejszenie efektu eutrofizacji wód poprzez ograniczenie ładunku fosforu i azotu kierowanego do rzeki Ner, co w efekcie przyniesie obniżenie opłaty za korzystanie ze środowiska. Realizacja zbiorników retencyjnych nr I i II zapewni przejęcie 85% ścieków okresu pogody mokrej. Po ustaniu opadów zgromadzone ścieki zostaną przepompowane

do oczyszczenia biologicznego w okresach obniżonych napływów (godziny poranne, dni świąteczne).

- Modernizacja instalacji odwadniania osadów - podstawowym celem zadania jest zapewnienie uzyskania osadu odwodnionego co najmniej do 21% s.m poprzez wymianie urządzeń do odwadniania osadu (prasy taśmowe) na inne urządzenia (wirówki dekantacyjne) o wyższych parametrach; odwodniony osad kierowany jest dalej na spalarnię;

- Zwiększenie przepustowości linii biologicznego oczyszczenia ścieków nr 6 i 7 będzie efektem modernizacji procesu oczyszczania ścieków z użyciem osadu czynnego. Spowoduje to zwiększenie przepustowości osadników wtórnych na minimalizację zagrożenia nie spełnienia wymagań dot. jakości ścieków oczyszczonych określonych w pozwoleniu wodnoprawnym.

- Modernizacja wężła piaskowego - zadanie to ma na celu umożliwienie działania wężła piaskowego w sposób bardziej elastyczny, dzięki wymianie urządzenia na nowe (zmniejszenie awaryjności), które przyczynie się do zwiększenia

stopnia tzw. cedzenia ścieków co w efekcie usprawni dalsze procesy biologiczne. Dzięki wymianie urządzeń pracujących w ekstremalnie trudnych warunkach od blisko 30 lat oczekuje się zmniejszenia awaryjności obiektu.

- Budowa 3 nowych technologii: instalacji termicznej hydrolizy osadu, instalacji usuwania azotu oraz instalacji odzysku fosforu z odcieków spowoduje usunięcie znaczącej części organiki w procesie termicznej hydrolizy co obniży przede wszystkim ilość wytwarzanego osadu (o śr. 12% suchej masy osadu), podniesie stopień jego odwodnienia oraz obniży ciepło spalania do poziomu umożliwiającego spalenie całości produkowanego osadu. Dodatkowo proces hydrolizy termicznej spowoduje wzrost produkcji biogazu o ok. 25% w stosunku do ilości obecnie produkowanej. Część zostanie zużyta na potrzeby własne instalacji termicznej hydrolizy, jednak ok. 3.500 m³/d (15% obecnej produkcji) będzie mogła zostać wykorzystana do produkcji dodatkowej energii elektrycznej w ilości ok. 9 MWh na dobę, co znacząco poniesie efektywność energetyczną oczyszczalni i pozwoli na obniżenie ilości energii elektrycznej zakupionej z sieci zewnętrznej.

2 Czysty transport

Nabycia, inwestycje i wydatki związane z rozwiązaniami niskoemisyjnego transportu i powiązaną infrastrukturą w następujących kategoriach:

Niskoemisyjny transport publiczny

Systemy transportu publicznego, takie jak pociągi, tramwaje, autobusy, systemy transportu linowego, bez żadnych bezpośrednich emisji

Niskoemisyjne pojazdy

Pojazdy osobowe i towarowe w pełni zelektryfikowane, na biopaliwo, pojazdy hybrydowe podłączane do sieci

Niskoemisyjna infrastruktura transportowa

Infrastruktura wspierająca niskoemisyjny przewóz pasażerów i towarów, taka jak:

- dedykowana infrastruktura do ładowania i napędzana paliwem alternatywnym
- systemy szybkiego transportu autobusowego, pasy dla autobusów i zelektryfikowane tory, które wspierają modalne przejście z transportu prywatnego na publiczny
- infrastruktura dla rowerów i pieszych,

Przykłady takich inwestycji w najbliższej perspektywie obejmują następujące projekty:

● Program niskoemisyjnego transportu miejskiego – odbudowa linii tramwajowej na ul. Przybyszewskiego wraz z budową skrzyżowania przesiadkowego i odbudową torów tramwajowych. Projekt ten ma poprawić dostępność do wewnętrznego transportu Miasta dzięki poprawie połączeń transportowych. Zagwarantuje pozytywny wpływ na środowisko i przyczyni się do zrównoważonego rozwoju transportu poprzez stworzenie atrakcyjnego, nowoczesnego i mobilnego łańcucha sieci komunikacyjnych dostępnych dla różnych grup użytkowników.

● Program niskoemisyjnego transportu miejskiego – realizacja zadania przyczyni się do stworzenia działającego i bezpiecznego systemu transportu publicznego w Mieście, oferującego wysokiej jakości usługi i spełniającego standardy UE w odniesieniu do ochrony środowiska. Projekt ten

ma poprawić dostępność do wewnętrznego transportu Miasta, usprawnić połączenia transportowe, stworzyć nowoczesny i mobilny łańcuch sieci komunikacyjnych dostępnych dla różnych grup użytkowników, jak również zwiększyć udział ekologicznego transportu publicznego. Podjęte działania zakładają, że zahamowany zostanie spadek popularności przewozu osób środkami transportu publicznego. Inwestycja, o której mowa jest zgodna z unijnymi standardami ochrony środowiska i zapewnia realizację zasad zrównoważonego rozwoju. Zakres zadania obejmuje odbudowę torów tramwajowych, systemu dróg w niezbędnym zakresie, budowę od początku do końca skrzyżowania przesiadkowego wzdłuż ul. Przybyszewskiego, mającego zintegrować transport tramwajowy i autobusowy, indywidualny transport samochodowy, ruch rowerowy, pieszych, a także kolejowy.

II. Proces oceny i wyboru projektów

Proces oceny i wyboru dla Zielonych projektów jest kluczowy dla zapewnienia tego, że kwota równoważna wpływom netto z zielonych obligacji jest przeznaczana na aktywa i wydatki, które spełniają kryteria określone w Ramach.

W strukturach Urzędu Miasta Łodzi utworzony został Departament Ekologii i Klimatu Urzędu Miasta Łodzi, w ramach którego funkcjonują dwie komórki:

- Wydział Kształtowania Środowiska
- Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa.

Zadania tych wydziałów obejmują prowadzenie spraw związanych z kształtowaniem środowiska, aranżacją obszarów zielonych w Mieście, przygotowaniem koncepcji i projektów inwestycyjnych dotyczących ochrony środowiska, zarządzaniem projektami i programami, sprawowaniem kontroli nad realizacją inwestycji w obszarze miejskiej infrastruktury technicznej dotyczących gospodarki wodnej, pozyskiwaniem zewnętrznych źródeł finansowania na realizację projektów związanych z zielenią i ochroną środowiska.

Wybór projektów do finansowania zielonymi obligacjami należy do zadań Komitetu ds. Zielonych Obligacji, w którym uczestniczą osoby z kierownictwa Urzędu Miasta Łodzi wyznaczające

strategiczne cele dla miasta przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości finansowych i dokonaniu wyboru odpowiednich instrumentów finansowych.

W skład Komitetu wchodzi sześć osób, Przewodniczącym jest wiceprezydent miasta Adam Pustelnik. Przewodniczący Komitetu może zapraszać na spotkania dodatkowe osoby poza składem określonym przez Panią Prezydent.

W celu zapewnienia, że wpływy netto z zielonych obligacji są przeznaczane tylko na Zielone projekty zdefiniowane w niniejszych Ramach Miasto Łódź zbierze odpowiednie osoby z Departamentu Ekologii i Klimatu, Departament Strategii i Rozwoju oraz Departamentu Finansów Publicznych przed każdą decyzją o wykorzystaniu funduszy z zielonej obligacji na Zielony projekty. Takie decyzje będą podejmowane w porozumieniu, a Departament Finansów Publicznych będzie prowadził rejestr zatwierdzonych Zielonych projektów. Ta sama grupa będzie monitorowała również rozwój rynku finansowania ochrony środowiska i proponowała aktualizacje ram w zakresie, w jakim zachodzą znaczące zmiany praktyk rynkowych lub standardów (tj. Zasady dotyczące Zielonych Obligacji, Taksonomia UE, Standard Zielonych Obligacji UE itp.).

3. Zarządzanie wpływami

Kwota równa wpływom netto z zielonych obligacji będzie przekazywana na główny rachunek bankowy Miasta i wykorzystywana do finansowania i/lub refinansowania Zielonych projektów zdefiniowanych w niniejszych Ramach.

Środki z emisji zielonych obligacji będą uruchomione w jednej transzy na rachunek podstawowy miasta, tak jak środki z emisji pozostałych obligacji objętych uchwałą Rady Miejskiej w Łodzi Nr XI/1239/21 z dnia 17 marca 2021 r. Jednostki organizacyjne realizujące zielone projekty będą składały zapotrzebowanie na środki z emisji zielonych obligacji do Wydziału Budżetu UMŁ, odpowiedzialnego za zarządzanie środkami finansowymi miasta. W przypadku niewykorzystania środków z emisji zielonych obligacji w pełnej kwocie w danym roku budżetowym na wytypowane projekty, Komitet ds. zielonych obligacji dokona wyboru dodatkowego projektu/ projektów związanych z ochroną środowiska do finansowania lub refinansowania zielonymi obligacjami. Informacja ta będzie powszechnie udostępniona.

Każdy wydatek związany z realizacją wybranych Zielonych projektów musi zostać uwzględniony w planie finansowym jednostki wykonującej dane zadanie. Taka jednostka ponosi odpowiedzialność za odpowiednie wydanie funduszy publicznych. Po zakończeniu roku finansowego, najpóźniej do 31 marca kolejnego roku, jednostka realizująca projekt będzie musiała przedłożyć rozliczenie dotyczące sposobu wykorzystania wydatków. Sprawozdanie z wykorzystania funduszy pochodzących z zielonych obligacji będzie wynikało z danych sprawozdawczych na temat wydatków poniesionych

w danym roku finansowym. Do rozliczenia wydatków poniesionych z zielonych obligacji dołączone zostaną kopie faktur lub inne dokumenty potwierdzające wydanie funduszy na Zielone projekty.

Jednostki bezpośrednio realizujące projekty będą na bieżąco monitorowały wydatki ponoszone z zielonych obligacji na Zielone projekty, tj. dla:

- 1 Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa – Wydział Gospodarki Komunalnej oraz
- 2 Czysty transport – Zarząd Inwestycji Miejskich

Wszelkie nieprzydzielone wpływy tymczasowo wstrzymane przez Miasto Łódź będą lokowane na głównym rachunku bankowym Miasta i zwalniane według zapotrzebowania w danym roku finansowym.

Środki z emisji zielonych obligacji będą prawdopodobnie wyemitowane w IV kwartale 2021 r. (w którym wiadomo będzie ile miasto otrzyma środków z EU), dlatego też wykorzystanie środków z emisji zielonych obligacji miasto powinno mieć możliwość rozliczenia z wydatkami poniesionymi w 2022 roku.

4. Sprawozdawczość

W celu umożliwienia inwestorom, pożyczkodawcom i innym interesariuszom śledzenia rozwoju Zielonych projektów finansowanych z zielonych obligacji na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Miasta zostanie udostępnione Sprawozdanie z zielonych obligacji. Sprawozdanie z zielonych obligacji będzie zawierało Sprawozdanie z alokacji i Sprawozdanie z oceny skutków i będzie publikowane raz do roku, dopóki w obiegu pozostają zielone obligacje lub do pełnej alokacji.

Raporty roczne będą sporządzane oddzielnie dla każdego projektu i weryfikowane wewnętrznie a w przypadku inwestycji współfinansowanych ze środków UE (tak jest w przypadku projektów: gospodarka ściekowa, transport niskoemisyjny) również przez instytucje wypłacające środki z UE. Za sprawozdawczość miasta odpowiedzialny jest Prezydent miasta.

Sprawozdanie z alokacji

- Całkowita kwota zielonych obligacji pozostających w obiegu
- Udział wpływów wykorzystanych na finansowanie i refinansowanie
- Udział wpływów w podziale na dwie kluczowe kategorie (Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa i Czysty transport)
- Udział nieprzydzielonych wpływów (jeśli takie istnieją)
- Przykłady projektów finansowanych z zielonych obligacji

Sprawozdanie z oceny skutków

Sprawozdanie z oceny skutków ma na celu ujawnienie oddziaływania Zielonych projektów finansowanych na mocy niniejszych Ram na środowisko. Sprawozdawczość dotycząca oddziaływania będzie w pewnym stopniu agregowana i zależała od dostępności danych, a obliczenia będą dokonywane zgodnie z najlepszymi zamiarami. Ocena wpływu może, w stosownych przypadkach, być oparta na stosownych wskaźnikach zdefiniowanych w Pisemnym stanowisku na temat sprawozdawczości dotyczącej oddziaływania zielonych obligacji.

Niezależna opinia zewnętrzna

W celu potwierdzenia przejrzystości i solidności niniejszych Ram emisji zielonych obligacji są one weryfikowane i zatwierdzane przez zewnętrzną podmiot wydający niezależną opinię zewnętrzną. Niezależna opinia zewnętrzna ze strony CICERO jest dostępna na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Miasta razem z niniejszymi Ramami.

